

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/233/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814203058
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8814203058.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a sudcov JUDr. Mariany Muránskej a Mgr. Miloša Koleka v právnej veci žalobcu Profi Credit Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO 35 792 752, zastúpený AK JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so Pribinova 25, Bratislava, proti žalovanej Q. Q., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX K. Z. XXX, o zaplatenie sumy 755,60 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu vo Vranove nad Topľou č.k. 3C 57/2014-27 zo dňa 19.6.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vo vzťahu k nároku žalobcu bolo potrebné prihliadať na premlčaciu dobu vychádzajúc z toho, že išlo o klasickú spotrebiteľskú zmluvu a nebol dôvod na to, aby súd vychádzal z ustanovení Obchodného zákonníka. Je potrebné konštatovať, že išlo o spotrebiteľské vzťahy, na ktoré je aplikovaná právna úprava v Občianskom zákonníku, a preto je potrebné vychádzať z trojročnej premlčacej lehoty, v ktorej v danom prípade konajúci dospel k záveru, že nárok žalobcu je premlčaný. V rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka považoval bod 19.12 zmluvných dojednaní medzi účastníkmi konania, kde bolo uvádzané, že bude sa vychádzať výlučne z ustanovení Obchodného zákonníka. Tým by sa zhoršilo postavenie žalovanej ako spotrebiteľky. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 6Co 105/2013, ďalej tiež na uznesenie Najvyššieho súdu SR 5M Cdo 20/2009. Ďalej súd prvého stupňa poukázal aj na to, že pre absenciu písomnej formy zmluvných dojednaní o revolvingovom úvere, ktoré žalovaná nepodpísala, považoval tento úkon za neplatný právny úkon. Poukázal aj na judikované názory všeobecných súdov, že všeobecné obchodné podmienky ak sa majú stať súčasťou zmluvy musí sa tak udiť prostredníctvom transparentnej inkorporačnej doložky. Ak takáto podmienka nebola dodržaná, potom išlo o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskom úvere, na ktorú už takisto opakovane súdy poukázali. Tiež sa vyporiadal aj s otázkou úrokov v úvere, ktoré boli neprimerane vysoké, keď boli dohodnuté na 65,96 %, pričom pri obdobných spotrebiteľských úveroch u bánk v máji 2008 to bolo 13,68 % ročne. Preto aj takto dohodnuté podmienky týkajúce sa úveru považoval za neplatný právny úkon podľa § 39 OZ, kedy je v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Krajského súdu v Prešove 3Co 151/2013). Žalovanej bolo poskytnutých 181,97 eur, žalobcovi vrátila 677,20 eur, preto žalobu by zamietol aj ak by nárok žalobcu nebol premlčaný.

Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p..

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Poukázal na to, že pokiaľ zamietol súd prvého stupňa nárok preto, že ex offio prihliadal na premlčanie nároku, ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 bolo doplnené s účinnosťou od 1.5.2014. Nárok už bolo potrebné posudzovať ešte podľa ustanovení zákona č. 250/2007 Zb. do 304.2014 a tým sa dopustil aplikácie retroaktivity u hmotnoprávneho predpisu, čo nie je správne, pretože v tomto prípade oproti stavu, ktorý existuje v čase začatia konania sa zbavuje veriteľa práva na priznanie nároku, ak sa dlžník premlčania dovolá. K tomuto nedošlo pritom išlo o hmotnoprávny predpis, nie procesný predpis mysliacim ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Zb. Z týchto dôvodov navrhol zmeniť rozhodnutie súdu prvého stupňa a priznať nárok žalobcovi, resp. zrušiť rozsudok a vec vrátiť na ďalšie konanie. Žiadal priznať aj náhradu trov odvolacieho konania.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřila.

Odvolací súd prejednal rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v § 212 ods. 1, 2 O.s.p., a to bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Na týchto skutkových a právnych zisteniach sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania.

Z obsahu spisu je zrejme, že účastníci konania uzavreli zmluvu dňa 29.5.2008 č. 8300009438 o revolvingovom úvere. Podľa zmluvy bolo žalovanej poskytnutých 22.000,- Sk, čo predstavovala 730,27 eur. Žalovaná začala tento úver splácať po 39,80 v 36 mesačných splátkach. RPMN úveru predstavovalo 64,99 %, zmluvná odmena za poskytnutie úveru predstavovala 21.164,- Sk, čo je 702,52 eur. Listom z 9.5.2010 žalobca oznámil žalovanej predčasné zosplatnenie úveru s tým, že suma omeškaných splátok je spolu 119,40 eur.

V ustanovení § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka sa uvádza, že spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Ako vyplýva z § 2 písm. a) zákona NR SR č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských¹ úveroch v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

V zmysle § 3 ods. 1, ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci. Spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru- alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,
- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1.

Ako vyplýva z § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a 1), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

V zmysle § 4 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Z § 100 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej doby (podľa § 111 Občianskeho zákonníka).

K namietanému premlčaniu, na ktoré prihladol súd prvého stupňa ex offio odvolací súd poukazuje na to, že sporná nebola účasť medzi účastníkmi okolnosť, že k zosplatneniu celej pohľadávky došlo 2.6.2010, trojročná premlčacia lehota tak uplynula dňa 3.6.2013 a žaloba bola podaná až 11.4.2014.

Vo vzťahu k namietanej retroaktivite a nesprávne použitiu § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. odvolací súd poukazuje na to, že správny bol postup súdu prvého stupňa, ak v úradnej moci na túto okolnosť prihladol a v tomto smere sa odvolací súd plno stotožňuje s argumentmi súdu prvého stupňa uvedené v rozhodnutí vo vzťahu k právnemu použitiu trojročnej premlčacej lehoty podľa Občianskeho zákonníka s prihliadnutím na špecifiká spotrebiteľských vzťahov. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 3MCdo 14/2014.

Ďalej odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvého stupňa okrem premlčania nároku vypořiadal sa aj s okolnosťami platnosti, či neplatnosti zmluvy o úvere ustanovení tejto zmluvy, kde dospel k záveru, že ak by aj nedošlo k premlčaniu úveru, táto zmluva vo vzťahu k výške úrokov, ktoré boli stanovené v zmluve až na 65,95 % a odmenu za poskytnutý úver 22.000,- Sk vo výške 21.164 eur správne vyhodnotil súd prvého stupňa ako absolútne neplatné dojednania v rozpore s dobrými mravmi, kde odmena za poskytnutie úvere mala predstavovať sumu až sto percent z poskytnutého úveru a úrok z úveru presahoval štvornásobne priemerný úver v danom type zmlúv.

Preto odvolací súd toto rozhodnutie ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.. Vzhľadom k tomu, že úspech v odvolacom konaní mala žalovaná, ktorá náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnila, žiadnu náhradu súd nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.